

eengang for alle saa at sige at kjøbe Kjøbenhavn's Commune til at overtage dem. Det er dette, jeg vil henstille til Flaadeministeren og gjøre det fremtidige Finantsudvalg opmærksom paa.

Ministeren for Kirke og Undervisningsvæsenet: Jeg skal bede om Tilbedelse til at gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til, hvad flere ærede Taler, og navnlig det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds have ytret om det, som jeg udtalte igaar. Den ærede Taler begyndte med gjøre opmærksom paa, at jeg ikke havde taget Kirkecommissionens Historie rigtigt, og saa tog han sit Udgangspunkt ved Tanken om Kirkecommissionen. Dette er ikke min Betragtning. Det forekommer mig, at Tanken om, Planerne om en Kirkecommission er noget andet end Kirkecommissionen, og at vi først efterat Tanken var traadt ud i Virkeligheden have en Historie om Kirkecommissionen. Jeg skal imidlertid gjerne følge den ærede Taler et lille Stykke tilbage i hans Betragtning af Historien, og jeg er da villig til at indrømme, at denne Tanke stundom er kommet underligt frem fra Begyndelsen af, og paa det Barns Skæbne, som den hidtil har havt — om jeg maa betragte den første Udførelse deraf, som om den fik et Barn — har Faberens keitede Opsørsel, naar det oftere forsøgtes at behandle Forbringningen som en Evangsret, havt en skadelig Indflydelse. Det er et gammelt Ord, som, skjøndt Sagen selv er forbudt af Vorherre, gjælder som saameget Andet tidt nok her paa Jorden, at Barnet maa lide for Forældrenes Skyld. Denne Tanke om en Kirkecommission kom nemlig efter sit Væsen frem, — saavidt jeg befinder mig, allerede den 9de Mai 1848, og da næsten som en Bebudelse af noget, der forud, jeg kunde fristes til at sige fortrinnsviis, skulde ordnes under Forberedelsen af vor Forsatning —, i et Circulaire af daværende Kirkeminister Mourad. Og baade der og siden, da det blev forsøgt at sætte det ind i Grundloven som en Forpligtelse, at det skulde være efterat et Kirkemøde var hørt, at man tog Beslutning om kirkelige

Unliggender, traadte denne Tanke da aabenbart igjen op som en berettiget Magt med Fordring paa inden visse Grændser at kunne sige: saaledes skal det være, eller som det med et Ord af vort Almuesprog hedder: Der skal Skabet staae. Og det var da ganske naturligt, at den ved at træde op paa denne Maade maatte vente at finde den Modtagelse, som den sandt, vente at finde den Modtagelse, som førte til, at en er den Kirkeminister, som underskrev Grundloven, saavidt jeg veed, blev efter Finantsudvalgets Indstilling ikke engang den Sum bevilget, som skulde forberede de bibhørende Forhandlinger, men derimod blot Halvdelen deraf til at forberede nogle Forandringer i den kirkelige Lovgivning, saaledes som denne nu maatte søges modificeret. Dette kan jeg imidlertid, som sagt, ikke regne til Kirkecommissionens egen Historie. Derimod regner jeg dertil det, at netop, da det syntes som om Tanken var opgiven, da den daværende Minister (Ørsted) vilde lade de 5000 Rd. falde ud af Finantslovsforslaget, optog Ministeren dem igjen i Anledning af et Andragende, saavidt jeg veed, fra et Convent, en theologisk og geistlig Forening i Kjøbenhavn. Han optog Forslaget om at faa disse Penge bevilgede til ved en Commission at forberede Ændringer i den kirkelige Lovgivning, og han optog dem, som det synes, visse Maader med Ulyst, idet han, som bemærket, netop havde villet lade denne Sum falde bort. Saa blev da den første kirkelige Kirkecommission tilveiebragt, som altsaa blev født under ugunstige Varsler; og man maa derfor ikke være altsfor ugunstig i at bedømme dens Resultater, naar man lægger Mærke til, hvor Meget der laa i Veien for den, og under hvilke uheldige Forhold, den dengang fremkom. Nu er Forholdet derimod et andet, som jeg maaskee strax maa gjøre opmærksom paa, idet den Kirkecommission, som foreslaaes, kommer frem, efter at det i en temmelig lang Arrække ikke blot oftere er sagt af eet eller af ti Medlemmer — thi det afgjør jo i og for sig ikke Sagen, det er jo ikke efter enkelte Ytringer man skal gaae — men er bleven hævet i en Række Lovbestemmelser, at Hans Majestæt Kongen i Forbindelse med Rigs